

โครงการฝึกอบรมการทำเกษตรแนวตั้งเพื่อพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดนนทบุรี

สัญญาเลขที่ : 1/2568

หัวหน้าโครงการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพชร ทวีวงศ์

หน่วยงาน : สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ความเป็นมาของโครงการ

โครงการฝึกอบรมการทำเกษตรแนวตั้งเพื่อพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดนนทบุรี มีความสำคัญในการส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่ได้รับความรู้และทักษะด้านการเกษตรสมัยใหม่ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง โดยเฉพาะในพื้นที่จำกัด เช่น โรงเรียนและชุมชนเมือง แนวทางเกษตรแนวตั้งยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิด 4H ในการพัฒนาเยาวชนอย่างสมดุลทั้งด้านสติปัญญา ทักษะ จิตสำนึก และสุขภาพ อีกทั้งยังช่วยสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนในระยะยาว

โครงการฝึกอบรมการทำเกษตรแนวตั้งนี้ยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) เป้าหมายที่ 3 การดูแลสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี และเป้าหมายที่ 4 การสร้างหลักประกันให้ทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและเท่าเทียม รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยเน้นให้เยาวชนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม พร้อมทั้งสามารถนำความรู้ด้านเกษตรแนวตั้งไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและต่อยอดสู่การสร้างอาชีพในอนาคต ซึ่งจะช่วยสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองและสังคมไปพร้อมกัน

โครงการนี้ยังพิจารณาการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนของ UI Green Metric World University Rankings ที่มุ่งเน้นการสร้างความยั่งยืนในมิติต่างๆ เช่น การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาทักษะการเกษตรแนวตั้งให้แก่เยาวชน นำไปสู่การสร้างชุมชนที่ยั่งยืนในจังหวัดนนทบุรี

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่ออบรมให้ยุวเกษตรกรมีความรู้และทักษะในการทำเกษตรแนวตั้ง
2. เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและจิตสำนึกของยุวเกษตรกรให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชน ผ่านการเกษตรแนวตั้งที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อส่งเสริมให้ยุวเกษตรกรนำความรู้และทักษะในการทำเกษตรแนวตั้งไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มยุวเกษตรกร 2 อำเภอ ในจังหวัดนนทบุรี ดังนี้

1. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านใหม่ (ศรีอินทรพงษ์วิทยาการ) หมู่ 7 ต.บ้านใหม่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี
2. กลุ่มยุวเกษตรกรตัวน้อยวัดคลองเจ้า หมู่ 2 ต.ทวีวัฒนา อ.ไทรน้อย จ.นนทบุรี

วิธีการดำเนินงานของโครงการ

1. วางแผนและออกแบบหลักสูตรการอบรมโดยเน้นภาคทฤษฎีควบคู่กับภาคปฏิบัติ
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม 2 ครั้ง ในวันที่ 17 และ 19 กุมภาพันธ์ 2568 ณ พื้นที่โรงเรียนในอำเภอบางใหญ่ และอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของโครงการแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในหลายมิติ โดยในด้านผลผลิตเชิงปริมาณ มีจำนวนผู้เข้ารับบริการทั้งสิ้น 69 คน ซึ่งเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ 40 คน แสดงถึงความสนใจและการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง ส่วนในด้านคุณภาพ พบว่าร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการอยู่ในระดับสูงมาก โดยค่าเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจเท่ากับ 4.86 จากคะแนนเต็ม 5.00 คิดเป็นร้อยละ 96 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 86 อย่างชัดเจน

ในด้านของการดำเนินโครงการตามระยะเวลา โครงการสามารถดำเนินงานแล้วเสร็จภายในกรอบเวลาที่กำหนด 100% ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงเวลา และสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการโครงการ อีกทั้งยังมีการบริหารจัดการงบประมาณอย่างเหมาะสม โดยใช้จ่ายตามแผนที่วางไว้ทั้งหมด 35,200 บาท ตามที่ได้รับจัดสรร ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดเชิงต้นทุน

ในส่วนของผลลัพธ์ โครงการประสบความสำเร็จในการถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง โดยมีร้อยละ 90 ของผู้เข้าร่วมอบรมระบุว่าสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 84 และในด้านความพึงพอใจต่อโครงการในภาพรวมก็อยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 96 เช่นกัน

จากผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ เวลา และต้นทุน ตลอดจนผลลัพธ์ที่สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย สามารถสรุปได้ว่า โครงการฝึกอบรมการทำเกษตรแนวตั้งฯ เป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จและมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	รวมทั้งสิ้น	
		เป้าหมาย	ผลการดำเนินการ
ผลผลิต (Output)			
1. เชิงปริมาณ :			
1.1 จำนวนครั้งของการฝึกอบรม	ครั้ง	2	2
1.2 จำนวนผู้รับการอบรมจำนวนผู้เข้ารับบริการ	คน	40	69
2. เชิงคุณภาพ : ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการ	ร้อยละ	86	96
3. เชิงเวลา : ร้อยละของโครงการ/กิจกรรมที่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	ร้อยละ	90	100
4. เชิงต้นทุน : ต้นทุน/ค่าใช้จ่ายของการให้บริการวิชาการแก่สังคมตามงบประมาณ	บาท	35,200	35,200
ผลลัพธ์ (Outcome)			
1. เชิงปริมาณ : ร้อยละของผู้เข้ารับบริการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ	84	90
2. เชิงคุณภาพ : ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการโครงการวิชาการแก่สังคม	ร้อยละ	86	96

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้รับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเกษตรปลอดภัย โดยเข้าใจถึงหลักการลดการใช้สารเคมี การผลิตอาหารที่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค และการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
2. ได้รับความรู้ด้านการคิดต้นทุนราคาสินค้าเกษตรอย่างง่าย เพื่อเสริมสร้างแนวคิดด้านการวางแผนต้นทุน การตั้งราคาสินค้าอย่างเหมาะสม และการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจในเบื้องต้น
3. ได้ฝึกปฏิบัติจริงในการทำเกษตรแนวตั้ง โดยเรียนรู้การจัดเตรียมวัสดุ การปลูกพืชในระบบแนวตั้ง การดูแลรักษา และการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการเรียนรู้แบบบูรณาการ
5. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในบริบทของโรงเรียน ครอบครัว หรือชุมชน เพื่อสร้างแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยในพื้นที่จำกัดได้จริง
6. ได้รับแรงบันดาลใจในการเป็นยุวเกษตรกรรุ่นใหม่ และตระหนักถึงบทบาทของตนในการร่วมพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและสังคมอย่างยั่งยืน

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

ภาพที่ 1 การอภิปราย: การทำเกษตรปลอดภัย โดย ผศ.ดร.จรรยา สิงห์คำ และ ผศ.ดร.ณัฐ รัตนเจริญ
ณ กลุ่มยุวเกษตรกรตัวน้อยวัดคลองเจ้า

ภาพที่ 2 การอภิปราย: การคิดต้นทุนราคาสินค้าอย่างง่าย โดย ผศ.ด. ร.ศิริลักษณ์ นามวงศ์ และ
อาจารย์จิราพร ว่องไววิริยะ ณ กลุ่มยุวเกษตรกรตัวน้อยวัดคลองเจ้า

ภาพที่ 3 การสาธิตและฝึกปฏิบัติ: การทำเกษตรแนวตั้ง ณ กลุ่มยุวเกษตรกรรตัวน้อยวัดคลองเจ้า

ภาพที่ 4 ภาพหลังจบกิจกรรม ณ กลุ่มยุวเกษตรกรรตัวน้อยวัดคลองเจ้า

ภาพที่ 5 การอภิปราย: การทำเกษตรปลอดภัย โดย ผศ.ดร.จรรยา สิงห์คำ และ ผศ.ดร.ณัฐ รัตนเจริญ
ณ กลุ่มยุทธศาสตร์โรงเรียนบ้านใหม่

ภาพที่ 6 การอภิปราย: การคิดต้นทุนราคาสินค้าอย่างง่าย โดย ผศ.ด.ร.ศิริลักษณ์ นามวงศ์ และ
อาจารย์จิราพร ว่องไววิริยะ ณ กลุ่มยุทธศาสตร์โรงเรียนบ้านใหม่

ภาพที่ 7 การสาธิตและฝึกปฏิบัติ: การทำเกษตรแนวตั้ง ณ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านใหม่

ภาพที่ 8 ภาพหลังจบกิจกรรม ณ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านใหม่